

RP 102/2001 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till de ändringar som införandet av euron ursakar i den lagstiftning som hänför sig till ersättandet av miljöskador

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition ingår förslag till lagar om ändring av lagen om oljeskyddsfonden, lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg, lagen om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land samt lagen om miljöskadeförsäkring.

I propositionen föreslås att nämnda lagar som hänför sig till ersättandet av miljöskador

ändras så, att de markbelopp som anges i lagarna ändras till euro och cent. Avsikten är att ändringarna görs med iakttagande av den fastställda omräkningskoefficienten.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2002.

MOTIVERING

1. Nuläge

I den lagstiftning som hänför sig till ersättandet av miljöskador finns bestämmelser med hänvisningar till markbelopp i lagen om oljeskyddsfonden (379/1974), lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979, nedan fartygsavfallslagen), lagen om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land (378/1974; nedan lagen om oljeskador på land) samt lagen om miljöskadeförsäkring (81/1998). Markbeloppen är i regel stora jämna belopp om minst flera tusen mark med undantag av oljeskyddsavgiften, som anges i både mark och penni.

Euron tas i bruk som betalningsmedel i Finland från ingången av 2002. Europeiska unionens råd har gett en förordning (EG) nr 1103/97 om vissa bestämmelser som har samband med införandet av euron och en förordning (EG) nr 974/98 om införande av euron. I rådets förordning (EG) nr 2866/98

om omräkningskurserna mellan euron och valutorna för de medlemsstater som inför euron har den slutliga euroomräkningskursen för markens del fr.o.m. den 1 januari 1999 fastställts till 5,94573. De markbelopp som anges i författningarna skall ändras till euro enligt de principer som finanspolitiska ministerutskottet godkänt den 22 december 1999.

2. De föreslagna ändringarna

Lagförslagen iakttar de principer som finanspolitiska ministerutskottet har godkänt som allmänna anvisningar i samband med ändring av markbelopp till euro i lagstiftningen. Målet är att hänvisningar till mark ersätts med hänvisningar till euro på ett kostnadsneutralt och tillräckligt informativt sätt. Utgångspunkten för förslagen har varit att de nya beloppen anges med samma noggrannhet som i de nuvarande bestämmelser som base-

rar sig på markbelopp.

I 2 § 1 mom. lagen om oljeskyddsfonden föreskrivs om storleken av den oljeskyddsavgift som uppbärs till oljeskyddsfonden. Det föreslås att momentet ändras så, att i oljeskyddsavgift uppbärs 0,37 euro i stället för 2,20 mk. Omräkningen till euro sker sålunda med en cents noggrannhet.

Det föreslås att de kapitalgränser som i 3 § lagen om oljeskyddsfonden anges i mark ändras till euro så, att den övre gränsen för kapital är 7 milj. euro i stället för 40 milj. mk och den nedre gränsen 3,5 milj. euro i stället för 20 milj. mk. Gränserna avrundas något uppåt för att den allmänna noggrannhetsnivån bibehålls i tillräcklig mån.

I 5 § 2 mom. lagen om oljeskyddsfonden föreskrivs om betalning av ersättningar till kommunerna för anskaffning av oljebekämpningsmateriel och upprätthållande av bekämpningsberedskapen. Det föreslås att den i momentet angivna självriskgränsen om 1 000 mk ändras till 150 euro. Beloppet avrundas något nedåt så att förmånstagarens ställning inte försämras.

I 5 § 2 mom. lagen om oljeskyddsfonden, 12 § 4 mom. fartygsavfallslagen och 5 § 4 mom. lagen om oljeskador på land föreskrivs att för att kommunen skall få ersättning för anskaffning av sådan bekämpningsmateriel för vilken kostnaderna överstiger 500 000 mk krävs att fondens direktion på förhand har godkänt anskaffningen. Det föreslås att de i mark angivna gränserna i dessa lagrum ändras till 85 000 euro.

I 13 § lagen om miljöskadeförsäkring bestäms om den skadelidandes självrisk och i 15 § om ersättningens maximibelopp. Det föreslås att de nuvarande självriskgränserna om

2 000 mk för fysiska personer och 20 000 mk för juridiska personer ändras till 300 och 3 000 euro. Avsikten är att beloppen avrundas nedåt så att de skadelidandes förmåner inte försämras. Ersättningstaken föreslås bli ändrade så, att för ett försäkringsfall betalas i stället för nuvarande 30 milj. mk högst 5 milj. euro i ersättning och att under en och samma försäkringsperiod betalas i stället för nuvarande 50 milj. mk högst 8,5 milj. euro i ersättning. Ordet "markbelopp" ersätts med ordet "eurobelopp" i paragraferna.

3. Propositionens verkningar

De föreslagna ändringarna är av teknisk natur och avsikten är att mark ändras till euro på ett så kostnadsneutralt sätt som möjligt. Därför har ändringarna inte några betydande kostnadsverkningar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet. Vid beredningen har oljeskyddsfondens direktion och Miljöförsäkringscentralen hörts.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002. Åtgärder som verkställigheten av lagarna förutsätter får vidtas innan lagarna träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag**om ändring av lagen om oljeskyddsfonden**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 24 maj 1974 om oljeskyddsfonden (379/1974) 2 § 1 mom., 3 § och 5 § 2 mom.,
dessa lagrum sådana de lyder, 2 § 1 mom. och 5 § 2 mom. i lag 1287/1989 och 3 § i lag 504/1997, som följer:

2 §

Till oljeskyddsfonden uppbärs för importerad olja och för olja som transporteras genom Finland en oljeskyddsavgift på 0,37 euro för varje fullt ton. Avgiften uppbärs till det dubbla beloppet, om oljan transporteras med ett tankfartyg som inte har försetts med dubbelbotten som omfattar hela den del av fartyget där lasttankarna är belägna.

3 §

Uppbördens av oljeskyddsavgiften upphör vid utgången av kalendermånaden efter den under vilken kapitalet i oljeskyddsfonden har stigit till 7 miljoner euro. Uppbördens påbörjas på nytt efter utgången av kalendermånaden efter den under vilken fondens kapital har sjunkit under 3,5 miljoner euro.

5 §

För kostnader som anskaffningen av bekämpningsmateriel och upprätthållandet av bekämpningsberedskap medför för kommunerna beviljas ersättning till fullt belopp på basis av kapacitetsfaktorn för bekämpning av oljeskador i enlighet med den fastställda planen för bekämpning av oljeskador. Ersättning till kommunen beviljas dock endast då det belopp som skall ersättas överstiger 150 euro. För anskaffningen av bekämpningsmateriel ersätts högst 85 000 euro, om inte oljeskyddsfondens direktion har godkänt anskaffningen på förhand.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 12 § lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 mars 1979 om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979) 12 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1288/1989, som följer:

12 §

—————
Kommunen har rätt att enligt lagen om oljeskyddsfonden (379/1974) ur oljeskyddsfonden få ersättning för kostnaderna för anskaffning av materiel som överensstämmer med den fastställda planen för bekämpning av fartygsoljeskador och för upprätthållande av bekämpningsberedskapen i enlighet med planen samt för utbildning av bekämpningspersonal. För att kommunen skall få ersätt-

ning till fullt belopp för anskaffning av sådan oljeskyddsmateriel för vilken kostnaderna överstiger 85 000 euro krävs att fondens direktion på förhand har godkänt anskaffningen.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.**Lag****om ändring av 5 § lagen om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 24 maj 1974 om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land (378/1974) 5 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1289/1989, som följer:

5 §

Kommunen har rätt att enligt lagen om oljeskyddsfonden (379/1974) ur oljeskyddsfonden få ersättning för kostnaderna för anskaffning av materiel i enlighet med den fastställda planen för bekämpning av oljeskador och för upprätthållande av bekämpningsberedskap i enlighet med planen samt för utbildning av bekämpningspersonal. För att

kommunen skall få ersättning till fullt belopp för anskaffning av sådan oljeskyddsmateriel för vilken kostnaderna överstiger 85 000 euro krävs att fondens direktion på förhand har godkänt anskaffningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 13 och 15 § lagen om miljöskadeförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 januari 1998 om miljöskadeförsäkring (81/1998) 13 § och 15 § 1 och 3 mom. som följer:

13 §

Den skadelidandes självrisk

En ersättning minskas med den skadelidandes självriskandel, som är 300 euro om den skadelidande är en fysisk person och 3 000 euro om den skadelidande är en juridisk person.

De eurobelopp som anges i 1 mom. kan ändras genom statsrådets förordning, om förändringar i den allmänna prisnivån ger anledning därtill.

15 §

Ersättningens maximibelopp

Med stöd av denna lag betalas i ersättning

för ett och samma försäkringsfall högst 5 miljoner euro. För två eller flera försäkringsfall som anmälts under en och samma försäkringsperiod betalas dock sammanlagt högst 8,5 miljoner euro i ersättning.

De eurobelopp som nämns i 1 mom. kan ändras genom statsrådets förordning, om förändringar i den allmänna prisnivån ger anledning till det eller om antalet försäkringsbolag som bedriver försäkringsverksamhet som avses i denna lag förändras väsentligt eller om dessa bolags risktäckningskapacitet förändras väsentligt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 14 juni 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Osmo Soininvaara*

*Bilaga
Parallelltexter*

1.

Lag

om ändring av lagen om oljeskyddsfonden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 24 maj 1974 om oljeskyddsfonden (379/1974) 2 § 1 mom., 3 § och 5 § 2 mom.,
dessa lagrum sådana de lyder, 2 § 1 mom. och 5 § 2 mom. i lag 1287/1989 och 3 § i lag 504/1997, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Till oljeskyddsfonden uppbärs för importerad olja och för olja som transporteras genom Finland en oljeskyddsavgift på 2,20 mark för varje fullt ton. Avgiften uppbärs till det dubbla beloppet, om oljan transporteras med ett tankfartyg som inte har försatts med dubbelbotten som omfattar hela den del av fartyget där lasttankarna är belägna.

3 §

Uppbörden av oljeskyddsavgiften upphör vid utgången av kalendermånaden efter den under vilken kapitalet i oljeskyddsfonden har stigit till 40 miljoner mark. Uppbörden påbörjas på nytt efter utgången av kalendermånaden efter den under vilken fondens kapital har sjunkit under 20 miljoner mark.

Föreslagen lydelse

2 §

Till oljeskyddsfonden uppbärs för importerad olja och för olja som transporteras genom Finland en oljeskyddsavgift på 0,37 euro för varje fullt ton. Avgiften uppbärs till det dubbla beloppet, om oljan transporteras med ett tankfartyg som inte har försatts med dubbelbotten som omfattar hela den del av fartyget där lasttankarna är belägna.

3 §

Uppbörden av oljeskyddsavgiften upphör vid utgången av kalendermånaden efter den under vilken kapitalet i oljeskyddsfonden har stigit till 7 miljoner euro. Uppbörden påbörjas på nytt efter utgången av kalendermånaden efter den under vilken fondens kapital har sjunkit under 3,5 miljoner euro.

5 §

För kostnader som anskaffningen av bekämpningsmateriel och upprätthållandet av bekämpningsberedskap medför för kommunerna beviljas ersättning till fullt belopp på basis av kapacitetsfaktorn för bekämpning av oljeskador i enlighet med den fast-

För kostnader som anskaffningen av bekämpningsmateriel och upprätthållandet av bekämpningsberedskap medför för kommunerna beviljas ersättning till fullt belopp på basis av kapacitetsfaktorn för bekämpning av oljeskador i enlighet med den fast-

Gällande lydelse

ställda planen för bekämpning av oljeskador. Ersättning till kommunen beviljas dock endast då det belopp som skall ersättas överstiger 1000 mark. För anskaffningen av bekämpningsmateriel ersätts högst 500 000 mark, om inte oljeskyddsfondens direktion har godkänt anskaffningen på förhand.

Föreslagen lydelse

ställda planen för bekämpning av oljeskador. Ersättning till kommunen beviljas dock endast då det belopp som skall ersättas överstiger 150 euro. För anskaffningen av bekämpningsmateriel ersätts högst 85 000 euro, om inte oljeskyddsfondens direktion har godkänt anskaffningen på förhand.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 12 § lagen om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 mars 1979 om förhindrande av vattens förorening, förorsakad av fartyg (300/1979) 12 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1288/1989, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Kommunen har rätt att enligt lagen om oljeskyddsfonden (379/1974) ur oljeskyddsfonden få ersättning för kostnaderna för anskaffning av materiel som överensstämmer med den fastställda planen för bekämpning av fartygsoljeskador och för upprätthållande av bekämpningsberedskapen i enlighet med planen samt för utbildning av bekämpningspersonal. För att kommunen skall få ersättning till fullt belopp för anskaffning av sådan oljeskyddsmateriel för vilken kostnaderna överstiger 500 000 mark krävs att fondens direktion på förhand har godkänt anskaffningen.

Kommunen har rätt att enligt lagen om oljeskyddsfonden (379/1974) ur oljeskyddsfonden få ersättning för kostnaderna för anskaffning av materiel som överensstämmer med den fastställda planen för bekämpning av fartygsoljeskador och för upprätthållande av bekämpningsberedskapen i enlighet med planen samt för utbildning av bekämpningspersonal. För att kommunen skall få ersättning till fullt belopp för anskaffning av sådan oljeskyddsmateriel för vilken kostnaderna överstiger 85 000 euro krävs att fondens direktion på förhand har godkänt anskaffningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.**Lag****om ändring av 5 § lagen om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 24 maj 1974 om bekämpande av oljeskador som uppkommer på land (378/1974) 5 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1289/1989, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Kommunen har rätt att enligt lagen om oljeskyddsfonden (379/1974) ur oljeskyddsfonden få ersättning för kostnaderna för anskaffning av materiel i enlighet med den fastställda planen för bekämpning av oljeskador och för upprätthållande av bekämpningsberedskap i enlighet med planen samt för utbildning av bekämpningspersonal. För att kommunen skall få ersättning till fullt belopp för anskaffning av sådan oljeskyddsmateriel för vilken kostnaderna överstiger 500 000 mark krävs att fondens direktion på förhand har godkänt anskaffningen.

Kommunen har rätt att enligt lagen om oljeskyddsfonden (379/1974) ur oljeskyddsfonden få ersättning för kostnaderna för anskaffning av materiel i enlighet med den fastställda planen för bekämpning av oljeskador och för upprätthållande av bekämpningsberedskap i enlighet med planen samt för utbildning av bekämpningspersonal. För att kommunen skall få ersättning till fullt belopp för anskaffning av sådan oljeskyddsmateriel för vilken kostnaderna överstiger 85 000 *euro* krävs att fondens direktion på förhand har godkänt anskaffningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 13 och 15 § lagen om miljöskadeförsäkring**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 30 januari 1998 om miljöskadeförsäkring (81/1998) 13 § och 15 § 1 och 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

13 §

Den skadelidandes självrisk

En ersättning minskas med den skadelidandes självriskandel, som är 2 000 mark om den skadelidande är en fysisk person och 20 000 mark om den skadelidande är en juridisk person.

De markbelopp som anges i 1 mom. kan ändras genom förordning, om förändringar i den allmänna prisnivån ger anledning därtill.

15 §

Ersättningens maximibelopp

Med stöd av denna lag betalas i ersättning för ett och samma försäkringsfall högst 30 miljoner mark. För två eller flera försäkringsfall som anmälts under en och samma försäkringsperiod betalas dock sammanlagt högst 50 miljoner mark i ersättning.

De markbelopp som nämns i 1 mom. kan ändras genom förordning, om förändringar i den allmänna prisnivån ger anledning till det eller om antalet försäkringsbolag som bedriver försäkringsverksamhet som avses i denna lag förändras väsentligt eller om dessa bolags risktäckningskapacitet förändras väsentligt.

Föreslagen lydelse

13 §

Den skadelidandes självrisk

En ersättning minskas med den skadelidandes självriskandel, som är 300 euro om den skadelidande är en fysisk person och 3 000 euro om den skadelidande är en juridisk person.

De eurobelopp som anges i 1 mom. kan ändras genom statsrådets förordning, om förändringar i den allmänna prisnivån ger anledning därtill.

15 §

Ersättningens maximibelopp

Med stöd av denna lag betalas i ersättning för ett och samma försäkringsfall högst 5 miljoner euro. För två eller flera försäkringsfall som anmälts under en och samma försäkringsperiod betalas dock sammanlagt högst 8,5 miljoner euro i ersättning.

De eurobelopp som nämns i 1 mom. kan ändras genom statsrådets förordning, om förändringar i den allmänna prisnivån ger anledning till det eller om antalet försäkringsbolag som bedriver försäkringsverksamhet som avses i denna lag förändras väsentligt eller om dessa bolags risktäckningskapacitet förändras väsentligt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

